

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.12.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Plovdiv24.bg

✓ По-леки условия за работници от чужбина

Държавата ще съкрати сроковете за издаване на т.нар. сини карти за работа на чужденци у нас. Идеята бе подкрепена от Националния съвет за тристранно сътрудничество, който обсъди законопроект на Министерския съвет за трудовата миграция и трудовата мобилност.

Бизнесът обаче се обяви против текст в проекта, който задължава българските работодатели да изплащат 3 пъти по-голямо възнаграждение за нает чужденец спрямо средната заплата за последните 12 месеца.

"Работодателските организации бяха против този текст. ЕС допуска дерогация възнаграждението да е 1,2 пъти по-високо, а у нас директно се залага 3 пъти. В крайна сметка последната дума ще има Министерския съвет, но ако тази норма не се промени, текстът ще остане неработещ и вероятно отново ще има само 30-ина издадени сини карти, както е през тази година", посочи пред "Труд" Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

"Има подкрепа за закона", обобща след тристранката вицепремиерът Ивайло Калфин.

"Гражданите от трети страни, които работят със сини карти у нас, са 37 души", посочи Калфин. Той предположи, че този брой ще се увеличи рязко с облекчаване на процедурата за издаване на сини карти.

От синдикатите се чуха и възражения. Чавдар Христов от КНСБ коментира, че улесняването на правилата означава висококвалифицираните работници от България да не могат да бъдат наемани, а да се внасят такива от чужбина.

"Защо не се помисли върху начин висококвалифицираните кадри да оцелеят в България, така че да не се налага внасянето на специалисти от чужбина", запита той.

Aktualno.com

✓ Тристранката отхвърли идеята за 25 дни отпуск

Предложението платеният отпуск да стане 25 дни единодушно бе отхвърлено от Националния съвет за тристранно сътрудничество на негово заседание.

Според социалните партньори идеята на независимия депутат Георги Кадиев нямало да намали стреса за служителите, какъвто е мотивът, но ще оцети икономиката, предаде Mediapool.

От БСК изчислиха, че петте дни повече платен отпуск в сравнение със сегашната почивка биха довели до загуби от 2 милиарда лева добавена стойност. Като допълнителен аргумент против удължаване на отпуска беше посочено и намаленото работно време в някои фирми, както и многото случаи на неизползван годишен отпуск, който се натрупва в годините.

От КРИБ също са несъгласни с мотива, че стресът на работното място трябва да се преодолява не чрез отпуск, а чрез други фирмени политики. БТПП пък обърна внимание, че няма оценка на въздействието на внесенния законопроект.

Членовете на Тристранката останаха на различни позиции по предложението на правителството за ускоряване на процедурите по издаване на синя карта за работа на чужденци от страни извън ЕС в определени сектори. Нямаше съгласие и за увеличаването на обезщетението за майчинство през втората година от отглеждане на дете.

От КНСБ изразиха несъгласие с предвидения либерален режим по приемане на висококвалифицирани чужди граждани на работа в България. От синдиката възрази, че не може да се пренебрегва пазарният анализ като се дава право на работодателя на база собствено проучване да определя нуждата от кадри с висока квалификация. Може да се окаже, че разполагаме и с български работници за съответните позиции. Първо трябва да се "изтискат" възможностите на нашия пазар на труда и после да търсим чужди работници, посочиха от КНСБ.

Лидерът на КТ "Подкрепа" Димитър Манолов призова да не бързаме да пренебрегваме наличните кадри на нашия пазар на труда, игнорирайки пазарния тест.

Всички работодателски организации се обединиха около тезата, че предложението за заплата от три средно месечни възнаграждения за "внесен работник" с висока квалификация е твърде висок праг и трябва да се спазва европейското изискване за 1.5 средни месечни заплати. Бизнесът се аргументира, че разходите по един такъв работник нарастват

много като се добавят и разходи по транспорт, настаняване и други придружаващи. Като цяло бизнесът подкрепи либерализацията на режима по наемане на лица от трети страни.

Вицепремиерът и социален министър Ивайло Калфин уточни пред социалните партньори, че предложението за три средно месечни заплати за "внесен работник" важи само при ускорена процедура, а не и за стандартната. Калфин каза още, че за 2014 година у нас със синя карта са работили 37 чужди граждани, така че по думите му напливът не е голям.

По законопроекта на Драгомир Стойнев от БСП за ръст на майчинството през втората година до 420 лева и обвързването на обезщетението с минималната работна заплата (МРЗ) също не бе постигнато съгласие. Позицията на социалното министерство бе, че колкото повече плащания се обвързват с МРЗ, толкова по-трудно става увеличаването ѝ, а и се създават редица изкривявания на трудовия пазар.

От КТ Подкрепа посочиха, че за поредна година се замразява обезщетението за майките и подкрепиха предложението. От КНСБ пък предложиха това обезщетение да се обвърже не с минималната заплата, а с друг параметър – например с издръжката на живота.

От Асоциацията на индустриалния капитал не виждат логична причина ситуацията да се връща както беше преди години и отново да има обвързване на социалните пращания. От там напомниха, че това обезщетение се дискутира и определя всяка година.

БСК заявиха позиция, че искане за по-високи социални плащания може да има само след реформи в съответните системи. Димитър Бранков, заместник-председател на БСК, посочи, че деца се отглеждат с висока заетост и доходи, а не със социални помощи. БТПП също не подкрепи предложението, като отчете, че заетостта е важният фактор и връщане назад е неудачно.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ Годишните заплати на ИТ специалистите скочили с 10 хиляди лева за 6 години

Заплатите на ИТ спецове са скочили с 10 бона за шест години, показват данните на националната статистика. Според тях ако през 2008 година един компютърен спец се е разписвал срещу 17 088 лв. на година, то към края на миналата година тази сума е набъбнала до 27 508 лева. Това прави средно по 2292 лева на месец.

Прави впечатление, че в бранша има сериозни разминавания между заплащането на мъжете и жените, като дамите са чувствително ошетенни, пише "Монитор". Преди шест години те са вземали на година 13 474 лв. при 19 399 лв. за силния пол. Това прави разлика от над 5000 лв. Към края на миналата година заплатите на мъжете ИТ специалисти вече са 31 269, а на жените – 21 121 лв. Така първите вземат на месец 2606 лева, а вторите – 1760 лв.

Общо в сектора са заети 39 789 души, от които 62 на сто са мъжете. За последните шест години броят на ИТ спецове у нас се е увеличил със 17 221. Според представителите на бранша ИТ секторът може да осигури работа на още 20 000.

„В момента говорим за сериозен недостиг на кадри. Годишно завършват около 2000 души, а нас ни трябват 6000“, заяви председателят на Българската асоциация на софтуерните компании (БАСКОМ) Явор Джонов. За да се справи с недостига на кадри в ИТ правителството облекчи процедурата по издаване на „сини карти“, с които се наемат експерти от страни извън ЕС.

✓ Китайци оглеждат АЕЦ "Козлодуй"

Вицепремиерът Томислав Дончев и министърът на енергетиката Теменужка Петкова заведоха в АЕЦ "Козлодуй" представители на китайска корпорация, която управлява атомни централи. Представени са възможностите за сътрудничество при изграждането на нова ядрена мощност.

При посещението на премиера Бойко Борисов в Китай бе обсъждана възможността китайци да инвестират в VII блок на "Козлодуй". Бе поставен акцент върху предимствата в АЕЦ "Козлодуй" да се изгради нов блок - наличието на енергийна и транспортна инфраструктура, опитен персонал, връзка с енергийната система на страната и с тези на съседните страни.

✓ Газът щял да поевтинее от януари с повече от исканите от „Булгаргаз“ 2%

Природният газ ще поевтинее от януари с повече от поисканите от „Булгаргаз“ 2 %, заяви председателят на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) Иван Иванов, съобщи БНР.

„Предполагам, че може да се окаже малко по-голям, защото нашите експерти ще изчисляват всички ценообразуващи елементи и ще се произнесат съвсем компетентно, като ние имаме първо заседание на 17 декември, на което ще приемем доклада на работната група“, заяви Иванов. „Дотук прогнозите, които съм давал се сбъднаха, че ще има сериозно намаление на цената на природния газ за четвъртото тримесечие, то беше 14,26% и по-малко, но все пак намаление. За първото тримесечие ще бъде малко повече от това, което "Булгаргаз" предвиди“, каза още той.

Иванов допълни, че цената на синьото гориво ще продължи да намалява и през второто тримесечие на 2016 година, но с по-малки проценти.

✓ Сроктът за регистрация на фирма се съкращава на 2 дни

Сроктът за регистрация на фирма се съкращава от досегашните 5 на 2 дни. Това е една от реализираните от министерството на икономиката мерки в подкрепа на бизнеса през 2015 г. Очаква се промяната да има положителен ефект върху предприемачеството и цялостното подобряване на бизнес средата. Създаването на благоприятни условия за правене на бизнес у нас е сред приоритетните области, в които работи министерството през последната година, съобщиха от пресцентъра на министерството на икономиката, цитирани от "Фокус".

Съкращаването на сроковете за регистриране на фирма до 2 дни се прави с промяна в Закона за търговския регистър (ЗТР). Приетият Закон за изменение и допълнение на ЗТР постановява, че заявленията за вписване на първоначална регистрация на предприятие ще се разглеждат до края на следващия работен ден от постъпването им в Търговския регистър. Произнасянето и получаването на Единен идентификационен код на предприятието ще се извършва незабавно след разглеждане на заявлението. При необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълна или некоректна документация, законът позволява това да се случи в рамките на допълнителни 3 дни.

Изпълнението на мярката е част от годишната програма на Министерство на икономиката, както и от правителствената програма „Икономика и растеж“ за периода 2014-2018 г.

✓ Приемат се заявления за участие по мярката „Преструктуриране и конверсия на лозя“

Изпълнителната агенция по лозата и виното отвори целогодишен прием на заявления за участие по мярката „Преструктуриране и конверсия на лозя“ от Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор 2014 – 2018 г. Годишният бюджет по Мярката е в размер на 24 662 000 евро. Подпомага се конверсия на сортовия състав на насаждението със сортове, класифицирани за съответните лозарски райони на страната, преструктуриране на лозята и подобряване на техниките за управление, съобщиха от пресцентъра на Министерството на земеделието и храните.

Максималният размер на разходите по проект или проекти, подадени от един кандидат в рамките на приема е 3 000 000 лв.

Срокът на валидност на удостоверението за участие по мярката "Преструктуриране и конверсия на лозя" е 6 месеца от датата на издаването му. Утвърдени са нови образци на документи, свързани с издаването на удостоверения, които могат да бъдат открити на интернет страницата на ИАЛВ.

✓ Екатерина Захариева, най-близкият човек на Плевнелиев, ще е правосъден министър

Екатерина Захариева, която е най-близкият човек в президентския екип на Росен Плевнелиев, след минути ще бъде обявена за министър на правосъдието. Новината бе съобщена още в 7 часа сутринта от сайта "Дневник".

Пред "24 часа" висш представител на ГЕРБ потвърди, че е избран този нестандартен вариант за наследник на Христо Иванов.

Екатерина Захариева, която два пъти беше вицепремиер в служебните правителства на Плевнелиев, е юрист по образование. Тя е един от хората, които следят от близо реформата в правосъдието, подкрепяше усилията на Христо Иванов. Самият бивш министър пък също е работил с нея в добър синхрон, тъй като в последното служебно правителство той беше министър, а тя вицепремиер.

Сайтове напомниха за близка връзка между Екатерина Захариева, "Протестна мрежа" и т.нар кръг "Капитал".

Според хора от правителството на Бойко Борисов това е поредния му нестандартен ход. Екатерина Захариева е човек, харесван от критиците на осъществяваната в момента съдебна реформа. Малко необичайно ще бъде на улицата да бъдат хората, чийто желания за промени тя на практика олицетворява. Захариева е позната в Брюксел, но не толкова позната в самата съдебна система.

От новия министър ще се иска бързо завършване на съдебната реформа, успокояване на атмосферата сред съдии и прокурори, добър контакт между всички парламентарни групи в името на реформата.

✓ Митов: Връщането на мигранти трябва да се превърне в официална политика на ЕС

"Репатрирането или връщането на мигранти трябва да се превърне в официална политика на ЕС". Това каза министърът на външните работи Даниел Митов пред Нова телевизия.

„Всеки ден минават десетки хиляди бежанци през нашите съседи в посока Централна и Западна Европа. Европейските граждани очакват от нас да си върнем контрола. Ние трябва да имаме строг контрол на външните граници. Трябва да се обърне внимание на разграничаването на бежанците и икономическите мигранти. Репатрирането или връщането на хора трябва да се превърне в официална политика на ЕС. Квотите за бежанците не решава нищо. Въпросът е, че трябва да се реши конфликтът в Сирия“, заяви министърът на външните работи. По думите му, Турция до момента е похарчила 8 млрд. евро за хора, които идват от други страни - бежанци. Той обясни, че Турция е задължена да помага на бежанците, защото е подписала международни договори.

„Човешките права е една от главите, които сега бяха отворени за присъединяването на Турция към в ЕС“, каза той. Според него Ливан и Йордания са наводнени от бежански поток. „Не само Турция поема тежестта. Говорим за Турция, Ливан и Йордания. В Тунис има 1 милион бежанци от Сирия. Европа е длъжна да помогне на Турция, защото това е в интерес на съюза“, коментира той.

„Стои предизвикателството да направим така, че външните граници на съюза да бъдат охранявани. Виждате България се справя чудесно и сме високо оценени от нашите партньори. Ние сме върнали хиляди бежанци в Турция, защото имаме споразумение“, заяви Даниел Митов. Той каза още, че ако бежанците продължават да идват в Европа, образователните и социалните системи на редица европейски държави ще гръмнат. „България е едно прекрасно място за живеене, ако

бягаш от ужасите. Една прекалено либерална Европа, каквато виждаме в момента, не може да бъде заместена от една националистическа такава”, коментира Митов.

Според него Русия трябва да избере кое е по-важното за нея - дали да бъде унищожена ИДИЛ или иска да пази Асад. Митов допълни, че трябва да се даде ясна идентификация на терористичните групи, на опозиционните групи в Сирия. „Трябва да обединим сирийската опозиция, да има примирие между Дамаск и опозицията, за да може да тръгне наземна операция от тях срещу ИДИЛ, промяна на сирийската конституция, провеждане на независими избори под егидата на ООН”, посочи Даниел Митов. Във връзка с посещението на министър-председателят на Турция Ахмед Давутоглу той каза, че българската държава работи добре с Турция по овладяване на миграционните потоци.

„Ситуацията става все по- контролируема и това се дължи на сътрудничеството ни с Турция. Когато става дума за газ, за енергетика ние трябва да работим”, каза той и припомни, че ЕС е подписала споразумение за това, какво трябва да се прави по отношение на бъдещето на миграционните потоци и за това, какво трябва да прави Турция с бъдещето си членство в ЕС.

Вестник Труд

✓ Топлофикации свалят цените за изрядни клиенти

Топлофикациите в цялата страна доброволно, без решение на енергийния регулатор, започнаха да свалят цените на топлата вода и парното за изрядните си абонати. Целта им е да увеличат заплащането на сметките, а и да намерят нови клиенти.

Масова практика е да се правят отстъпки от месечните сметки между 3 и 5%, ако бъдат заплащани в срок. Подобна политика провеждат във Варна, Сливен, София, Бургас и Велико Търново. Но навсякъде задължително условие да получите бонуса е да не сте длъжник за стари фактури на компанията.

От този отоплителен сезон топлофикацията в Русе въвежда друг вид бонус - отстъпка при голямо потребление, отново само за изрядни абонати. Всички, които са потребители над 5 кубика топла вода месечно, плащат само за подгриването на 3 кубика, и то на по-ниска цена.

Абонатите ползват фиксираните цени и ако осигуряват ежемесечен отчет на уредите за дялово разпределение, иначе губят право да участват в програмата. Те могат да минат и на заплащане на максимална сума за отоплението, като в този случай плащат според площта на жилището по 1,50 лв. с ДДС на квадрат.

В кубизи преизчисляват цените си и от топлофикацията в Сливен. В столицата още преди години въведоха отстъпка от 3%, ако сметката се заплати в срок. Ако плащате разсрочено, отстъпката е 50% от последната изравнителна фактура. В Търново намалението е 5%. Във Варна ако само 1 апартамент плати в срок, отстъпката е 2%, но ако е цял вход, става 5%.

✓ Заради липсата на пари, енергийният регулатор няма да работи пълноценно

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) няма да може да изпълнява изцяло контролните си функции през 2016 г. заради недостиг на пари. Това съобщи председателят ѝ Иван Иванов. Само преди седмица депутатите отказаха да увеличат бюджета на КЕВР за догодина с 26%.

В момента разходите са 4,91 млн. лева, а според Иван Иванов ведомството се нуждае от поне 6,2 млн., за да изпълнява функциите си изцяло. От 2016 г. енергийният регулатор има три нови функции: да отчита месечно, а не годишно сертификатите за високоефективна енергия на топлофикациите, да прави одити на енергийните дружества на място и да участва в помирителните комисии към Комисията за защита на потребителите.

Според Иванов, за да бъдат покрити новите контролни функции, КЕВР се нуждае от минимум 35 нови експерти. Със сегашните пари ведомството може да изпълнява дейностите си в ограничен обем, каза Иванов.

Междувременно Европейската сметна палата излезе със свой доклад, в който констатира, че българският енергиен регулатор е манипулирал цените на тока за периода от 2010 до 2014 г. включително.

Според евроинституцията КЕВР е задължавала доставчиците на енергия да купуват скъпо ток, но да го продават евтино, което е довело до натрупване на дълг в системата от 800 млн. евро. Заради тази политика дела срещу България наскоро заведеха ЧЕЗ, „Енерго-про” и ЕВН.

✓ Газовата връзка с Румъния - без полза

Строящата се в момента газова връзка между България и Румъния може да работи само в посока Русе-Гюргево, но не и обратно. Това показва проверка на Европейската сметна палата, чийто доклад беше оповестен вчера.

Според него Румъния трябва да изгради компресорна станция на своя територия, защото нейните тръби са с по-ниско налягане. Само така връзката може да стане двупосочна и България да получава до 1,3 млн. куб. метра газ дневно.

Преди няколко месеца от румънската „Трансгаз” коментираха пред „Труд”, че ще могат да изградят компресорна станция само ако получат еврофинансиране. Такова се очаква най-рано през 2017 г.

✓ 107 000 нови пенсионери през 2015 г.

Около 107 000 души ще се пенсионират през 2015 г., съобщи управителят на Националния осигурителен институт (НОИ) Бисер Петков. Това ще е най-големият брой пенсии, отпуснати за 1 година, от 2000 г. насам. През 2014 г. новите пенсионери бяха почти 100 000.

Тенденцията на увеличаване ще продължи и през 2016 г., въпреки че пенсионирането става по-трудно с повишаването на изискванията за възраст и стаж. Разчетите на НОИ показват, че догодина средногодишният брой на пенсионерите ще стигне 2,186 млн., или с над 8000 повече отсега.

Основната причина е, че от 1 януари възможностите за ранно пенсиониране ще се разширят. Хората, на които не им достига до 1 година до необходимата възраст, ще могат да излязат в пенсия, ако имат достатъчно стаж. За всеки недостигащ месец доходът им ще се понижава с 0,4%, като намалението ще е пожизнено.

Прогнозата на НОИ е, че около 11 400 души ще се възползват от тази възможност, което ще увеличи разходите за пенсии с 32 млн. лв.

Според прогнозите догодина осигурените ще бъдат с около 10 000 повече спрямо тази година. Очаква се броят им да стигне 2,763 млн. души. Заради това съотношението между работещи и пенсионери ще се запази 100 към 79. Ситуацията ще се влоши около 2030 г. Тогава се очаква 100 осигурени да издържат 85 възрастни, каза Петков. През 2016 г. средният осигурителен доход се очаква да стигне 755 лв., което е с 32 лв. повече спрямо очаквания размер за тази година.

[Вестник Монитор](#)

✓ Доходите от земеделие в ЕС падат с 6 %

Реалните доходи от селското стопанство в Европейския съюз са паднали с 6 % през 2015 г. в сравнение с предходната година. Това сочат предварителните данни, огласени от Евростат. Една от основните причини за това снижение е продължаващото хранително ембарго на Русия, където европейските производители, реализираха голяма част от продукцията си преди въвеждането на санкциите от август миналата година.

В сравнение с 2014 г. стойността на земеделската продукция в ЕС е намаляла с 2,5 % в номинално изражение, като това се дължи на поевтиняването на продуктите от животновъдството с 5,9 %. В този бранш има намаление на стойността на млякото с 14,9 % и на свинете с 8,9 %, като това частично се компенсира от увеличение на цените при едрия рогат добитък с 4,3%, овцете, козите, яйцата и птиците.

В растениевъдството има падане на стойността с 26 % в производството на захарно цвекло, маслодайните култури, ечемика и пшеницата. Загубите при цвеклото и царевичата се дължи на необичайното засушаване през изминалото лято в някои европейски страни.

✓ Китай стана акционер на ЕБВР

Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) прие за акционер Китай, съобщи Reuters.

Съветът на директорите даде символичен дял на Пекин от 0,1%. Китай обаче само ще може да отпусне кредити, но не и да получава. Използвайки членството си в банката Китай ще може да увеличи инвестициите с в Централна и Източна Европа и Средиземноморието, коментираха от Централната банка на най-многолюдната държава. От години страната има излишък от капитал и огромен валутен резерв и търси да вложи част от него в печеливши проекти.

[Вестник Сега](#)

✓ Минималната глоба за липса на "Гражданска отговорност" ще е 250 лева

Глобите за липса на задължителната автозастраховка "Гражданска отговорност" намаляват, изненадващо реши парламентът вчера по предложение на Димитър Байрактаров от Патриотичния фронт. Персоналната санкция за шофьорите, която в момента е от 400 до 600 лева, ще е 250 лева след Нова година, а за второ провинение ще е 800 лева, гласят приетите текстове в новия Застрахователен кодекс. Според Байрактаров първата глоба трябва да е ниска, защото много от шофьорите в България са бедни и пенсионери. Поради бързана и недоглеждане обаче депутатите понижиха глобата на 250 лева само в случай, че нарушителят бъде "щракнат" от камера, а ако бъде хванат от полицаи, наказанието ще е 400 лева.

Депутатите решиха още КАТ да връща автоматично регистрацията на кола, която е била отписана заради липсваща "Гражданска отговорност", след като собственикът поднови застраховката. Преди дни по предложение на КАТ депутатите бяха решили, че МВР ще заличава служебно регистрацията на всеки автомобил с изтекла "Гражданска", а после шофьорите, които са платили новата полица, да подават заявление на гише в КАТ за връщане на регистрацията.

Депутатите приеха вчера, че автозастраховката ще може да се купува през интернет, без да е необходим електронен подпис. Но стикерът, който се лепи на предното стъкло на автомобила, остава и догодина. Застрахователите ще трябва в срок от три работни дни да изпратят на шофьора подписаната полица заедно с лепенката и сертификат "Зелена карта".

"Гласувайте да се взимат пари за безсмислени стикери", критикува решението независимият депутат Георги Кадиев.

"Глупост е да си правим онлайн застраховка, а после да чакаме документи по куриер", възмути се и Мартин Димитров от Реформаторския блок, който бе за отпадане на стикерите.

✓ Безработицата продължава да се покачва леко

Безработицата в последните месеци на годината продължава да се покачва и през ноември официалното ѝ ниво стигна 9.9 на сто. Това е с 0.4 на сто повече от октомври, но пък на годишна база е с почти един пункт по-ниско. Това сочат предварителните данни на Агенцията по заетостта. В бюрата по труда са регистрирани малко над 324 хил. безработни лица. За месец те са се увеличили с над 11 хил. В същото време обаче годишните данни са по-оптимистични, защото показват намаление на хората без препитание с близо 29 600 души.

Пазарът на труда в края на годината не е особено динамичен - на работа са постъпили близо 16 400 души, което е с около 3000 по-малко от октомври. Тук спрямо ноември миналата година постъпилите на работа са по-малко - с около 600 души. От намерилите работа 15 400 са в реалния сектор, или с близо 3000 по-малко спрямо предходния месец. През ноември

търсенето на работна сила на първичния пазар на труда традиционно намалява под влиянието на сезонния фактор. В бюрата по труда са заявени 9736 работни места в реалната икономика - с 18 на сто по-малко спрямо октомври.

Все пак най-много свободни позиции са заявени традиционно от преработващата промишленост - в сектора търсят над 3000 работници. Следват свободните места в търговията, но те са почти наполовина - близо 1700. В административни и спомагателни дейности са обявени 661 места, следват държавното управление, операциите с недвижими имоти, образованието, строителството и други.

✓ **Борисов агитира Давутоглу за газовия хъб „Балкан“**

Българският и турският премиер се разбраха за интерконектора и за скоростния влак София-Иstanbul

България и Турция се договориха вчера за възобновяване на работата по изграждане на връзката между газопреносните системи на двете държави. "По нея България ще може да получава и азербайджански газ", посочи турският премиер Ахмет Давутоглу, който беше на посещение у нас. Той разговаря с премиера Бойко Борисов и президента Росен Плевнелиев.

"България, Турция и Гърция са решили да изградят интерконектори, които заедно с газовия разпределител "Балкан" да осъществят истинска диверсификация и движение на природния газ във всяка посока", обяви на свой ред Бойко Борисов. На срещата си с Давутоглу той е обсъдил любимата си тема за създаване на газов хъб в България. С проекта, който си има и име - "Балкан", вече се ангажира и Европейската комисия.

"Благодаря на колегата, че проявява това разбиране и ново виждане. Помнете, преди 6-7 месеца имаше други планове. Така че нека да не заобикаляме една или друга държава, а да направим така, че всички да имаме газ", заяви вчера българският премиер. "Газовият интерконектор между България и Гърция е много важен, за да могат страните ни да станат газови хъбове в региона", изтъкна и президентът на Гърция Прокопис Павлопулос, който също бе в София.

Междусистемните газови връзки на България с балканските съседки са тема от 7 години, но специално с Турция нещата не потръгнаха. Вниманието на Анкара бе ангажирано от плановете за изграждането на газопровода "Турски поток" с Русия. След инцидента с руския изстребител Су-24, който бе свален от турските ВВС, Москва обяви "Турски поток" за закрит проект, а интерконекторът с България отново е на дневен ред.

"Едно от най-важните качества на мъжа е търпението", коментира пък Борисов и изрази надежда, че "между Русия и Турция ще се нормализират отношенията и в контекста на диверсификацията на газовите доставки". "Мога само да призова, защото над Черно море, над нашата територия и граница е хубаво да има мир и да развиваме икономиките и присъединяването. Надявам се на разум и от двете страни, много години са били първи приятели Русия и Турция, да намерят начин и сега да си оправят отношенията, така че ние и този път ще си проявим търпението", посочи българският премиер.

Борисов съобщи още, че през март предстои съвместно заседание в София на правителствата на двете страни. Тогава се очаква да бъдат подписани редица споразумения, както и да станат ясни повече подробности около изграждането на скоростна жп линия от София до Istanbul. "Надявам се скоро министрите на транспорта да ни поканят на откриването на линията, по която влаковете да се движат със скорост 180-190 километра в час", допълни Борисов.

investor.bg

✓ **Посланието на Wall Street за 2016 г: Купувайте долари**

Поскъпване с около 10% предричат едни от най-големите играчи на валутния пазар и съветват да се продават евро, йени, юани и австралийски долари

Купувайте долари. Отново. Това е посланието за следващата година от най-големите банки, търгуващи на валутния пазар с дневен оборот за 5,3 трлн. долара, пише Bloomberg.

Вторият по големина валутен трейдър в света според класацията на списание „Euromoney“ - Deutsche Bank, смята, че поскъпването на долара има накъде още да продължи – още две години, или с около 10%. JPMorgan Chase & Co. прогнозира, че ще поскъпне спрямо валутите на Нова Зеландия и Сингапур, достигайки връх във втората половина на 2016 г.

Goldman Sachs Group Inc., Barclays Plc и Credit Suisse Group AG също са бичи настроени, след като Федералният резерв на САЩ (Фед) е на път да увеличи лихвените проценти за пръв път от близо десетилетие.

„Очакваме повсеместно поскъпване на долара през 2016 г.“, коментира валутният стратег в най-големия валутен дилър в света Citigroup Inc. Тод Елмър. „Ако пазарът започне да оценява една по-стръмна траектория на движение от страна на Фед, то това ще върне темата за цикличното разминаване и за различията в паричната политика между САЩ и други водещи икономики.“

Докато индексът Bloomberg Dollar Spot е нараснал с 9% тази година след 11-процентов напредък през 2014 г., изкачването беше неравно. През последното тримесечие анализатори намалиха очакванията си заради по-слабите от очакваното американски данни и заради забавянето в Китай. От октомври насам поскъпването на долара бе разпалено от американските централни банкери, които коментираха, че растежът е достатъчно силен, за да оправдае вдигане на лихвите по време на заседанието на банката на 15-16 декември.

Компании от Delta Air Lines Inc. до Whirlpool Corp. вече обвиниха скъпия доллар за проблемите при приходите от продажби от чужбина. Докато хедж фондове и други големи спекуланти държат бичи доларови фючърсни позиции, които са близко до исторически връх, трейдът може би е пренаселен и склонен към обрат.

Купувайте щатския доллар и продавайте еврото. Това препоръчват Deutsche Bank, Barclays, Goldman Sachs, BNP Paribas SA, Credit Suisse.

През 2015 г. валутните пазари бяха обсебени от идеята, че САЩ ще вдигнат лихвите за сметка на разхлабването на политиката от Европейската централна банка (ЕЦБ) и другите глобални централни банки. След като Фед затегне курса на паричната политика, доларът може да достигне паритет с единната валута през второто тримесечие на 2016 г. Това смятат 17 от над 60 анкетираните от Bloomberg анализатори.

След „разочароващите“ бъдещи насоки на ЕЦБ от 3 декември, „разхлабването на политиката ще продължи по-дълго или ще бъде удължено, което означава по-дълбоко пропадане за евро-долар“, смята анализатори от Barclays. Ръководителят на валутните анализи в банката Хосе Уин очаква доларът да поскъпне до 95 цента за едно евро до края на следващата година.

Това е по-бича прогноза спрямо медианната оценка за 1,05 долара за едно евро до края на 2016 г., сочи още проучването на Bloomberg. „Зелените пари“ се търгуваха при 1,0966 долара за едно евро в първите минути на търговията в Лондон в понеделник.

Купувайте щатския долар, продавайте австралийския долар. Това препоръчват Barclays, Morgan Stanley, BNP Paribas, Credit Suisse, Danske Bank.

Австралийският долар ще остане една от най-слабите валути на страни от Г-10 тази година, смята анализаторският екип, ръководен от директора на валутните анализи на Morgan Stanley в Лондон Ханс Редекер. Това е така, защото „бързо променящата се китайска икономика, спадащата местна търговия, слабата конкурентоспособност, свиващите се лихвени диференциали и външната уязвимост“ ще повлекат валутата.

Тази година австралийският долар поевтиня с 12% спрямо щатския долар, след като китайското търсене на желязна руда, която формира най-голяма порция от износа на Австралия, се срива.

Купувайте американския долар, продавайте японската йена. Това препоръчват UBS Group AG, BNP Paribas, Goldman Sachs, RBC Capital Markets.

„Японската икономика може да се изправи пред значителни предизвикателства, като инфлационната цел остава неуловима, а брутният вътрешен продукт продължава да се свива“, пишат анализаторите на UBS в Ню Йорк, водени от един от директорите на валутната и лихвена стратегия на банката Даниел Уолдман. Спадащият износ също може да доведе до поевтиняване на йената.

Покупката на долари спрямо йената е най-добрият начин за бичи залози относно вдигането на лихвите в САЩ, смята ръководителят на валутната стратегия в рамките на Г-10 в RBC Адам Коул.

Купувайте американския долар, продавайте офшорния китайски юан. Това препоръчват Bank of America, Barclays, Danske Bank.

Китайският юан може да поевтинее с около 10% спрямо долара през 2016 г., след като САЩ увеличат лихвите, коментира ръководителят на глобалната лихвена и валутна стратегия на Bank of America Дейвид Ву. Неговият любим трейд е 6-месечен форуърд контракт за покупка на долари и продажба на китайски офшорен юан.

Шокираща девалвация на юана през август беше „определящото събитие“ тази година, писа Ву на 8 декември в бележка до клиентите. А сега „привързаността на юана към долара, един брак по сметка, който беше котвата за модела на глобалния растеж при по-добрите години от последните 15, се насочва към развод.“

При търговията извън Китай на 11 декември юанът поевтиня с най-много от август насам, след като Пекин публикува индекс, който оценява стойността на валутата спрямо широк набор от валути. Ходът от страна на Китайската система за валутна търговия породил спекулации, че централните банкери искат да намалят свързаността на валутата към долара и да я обезценят допълнително.

Продавайте еврото, купувайте шведската крона. Това препоръчват JPMorgan, Bank of America, BNP Paribas, RBC Capital Markets, Danske Bank.

Банките имат и други препоръки освен доларовия трейд. Данните за шведската икономика надхвърлиха очакванията в сравнение с която и да е друга страна от Г-20, посочват анализаторите на Bank of America. Това ще подготви валутата за поскъпване догодина.

„След като Швеция регистрира силен икономически ръст, излишният капацитет в икономиката е ограничен, а през 2016 г. е вероятно инфлацията да се покачи, е много вероятно пазарите да бъдат все по-скептични спрямо капацитета на Централната банка на Швеция да приравни експанзионистичните парични мерки на ЕЦБ“, смятат анализаторите на BNP, ръководени от директора на глобалните валутни анализи на банката в Лондон Стивън Сейуел.

✓ **Петролът поевтинява в очакване на данни за резервите в САЩ**

По-късно днес ще бъде публикуван докладът на Администрацията за енергийна информация

Цените на петрола се понижават в сряда, като прекъсват повишенията от вторник, пише WBP online. Инвеститорите очакват седмичните данни за петролните резерви в САЩ, които ще бъдат публикувани по-късно днес от Администрацията за енергийна информация.

Американският петролен институт заяви във вторник, че резервите са нараснали с 2,3 милиона барела миналата седмица. Пазарите прогнозираха спад от 2,5 милиона барела.

Фючърсите върху американския суров петрол WTI се понижават с 1,04% до 36,96 долара за барел, а тези върху европейския бенчмарк Брент записват спад от 0,88% до 38,89 долара за барел.

И двата сорта се търгуват близо до рекордно ниски нива, като свръхпредлагането продължава да оказва низходящ натиск върху цените.

Генералният секретар на ОПЕК Абдула ал Бадри заяви във вторник, че следващата година цените на петрола може да тръгнат нагоре. WBP online обаче посочва, че мнозина анализатори са песимистично настроени и допускат допълнително поевтиняване през 2016 г.

Бадри посочи още, че добивът от страни извън ОПЕК ще падне с около 400 хил. барела на ден следващата година. Генералният секретар очаква през следващите две до три години да бъде регистриран спад в глобалното производство на петрол.

Нигерийският министър на петрола Емануел Ибе Качикву заяви във вторник, че ОПЕК може да свика спешна среща, ако цените на петрола продължават да падат. „Очаква се до февруари следващата година да се види тенденция за покачване на цените на петрола“, каза той.

✓ Нова бюджетна сделка в САЩ вдига ограниченията върху износа на петрол

Стриктните ограничения върху износа на суров петрол са наложени още преди 40 години

Стриктните ограничения върху износа на американски суров петрол, наложени преди 40 години, ще бъдат вдигнати като част от бюджетна сделка, договорена в Конгреса във вторник вечерта, съобщава Financial Times, цитирайки информационни агенции.

Сделката, представена на републиканците на среща късно вечерта от председателя на камарата на представителите Пол Раян ще вдигне и разходите за отбрана и за няколко местни програми. Тя ще избегне и заплахата за спиране на работата на правителството, която бе надвиснала за сряда.

Администрацията на президента Барак Обама изрази несъгласие с облекчаването на контрола върху износа на суров петрол, но той вероятно все пак ще приеме всеобхватния проект за разходите, който включва либерализация на продажбите на петрол.

Ограниченията върху износа на суров петрол са въведени през 1975 г. в подкрепа на ценовия контрол, наложен в отговор на петролната криза от 1973-4 г. Те остават в сила дори след като този контрол е премахнат през 1981 г.

Премахването на ограниченията е политически приоритет за американските производители на петрол, борещи се със срива на суров петрол от лятото на миналата година. Индустрията твърди, че със свободна търговия на петрол ще се даде тласък на американското производство, инвестициите и заетостта.

Анализаторите казват, че огромни количества суров петрол вероятно ще потекат извън САЩ веднага щом ограниченията бъдат вдигнати. Спредът между цената на американския лек суров петрол West Texas Intermediate, с доставки в Оклахома, и международно търгувания сорт Brent е само около 1,25 долара за барел, което означава, че всяка печалба за американските производители от продажба на световните пазари ще бъде погълната от разходи за транспорт.

В дългосрочен план обаче либерализацията на износа ще подпомогне компаниите, произвеждащи в САЩ, като им позволи да намерят най-печелившите пазари за петрола си.

Ограниченията върху износа на петрол са облекчени донякъде през последните няколко години, но САЩ са изнесли 409 хил. барела суров петрол на ден през септември, което е само 4% от общото производство.

Сделката по бюджета отбелязва голяма победа за Раян, бивш кандидат за вицепрезидент, който откакто пое поста на председател миналия месец, направи прекратяването на застой в Конгреса приоритет и обеща нов прагматизъм.

„Това е начинът, по който мисля, че Конгресът трябва да се движи“, каза той на събитие по-рано във вторник. „Нека отново да станем законодатели, които създават закони. Нека отново да правим нещата методично, обмислено. Тук наричаме това реда на нещата, аз наричам това демокрация“.

Проектът, представен късно във вторник призовава Конгреса да гласува в рамките на дни, за да одобри всеобхватен закон за бюджета, разширяващ серия от данъчни кредити, които би трябвало да изтекат в края на следващата година.

Джейсън Бордоф, бивш съветник на Обама, който сега управлява Center on Global Energy Policy в Колумбийския университет, казва: „Не всеки ден компромис между политическите страни реално генерира две добри политики, но това е един от тези случаи. Свободната търговия на петрол плюс повече подкрепа за чиста енергия: това е много положителен резултат“.

Бюджетната сделка за 1,1 трлн. долара идва след седмици на продължителни преговори, като финалният пакет вероятно ще обхваща няколко хиляди страници.

Той обаче все още е изправен пред няколко препятствия. Някои републиканци и демократи изразиха скептицизъм за сделката.

За да избегне затваряне и да спечели повече време, се очаква Конгресът да приеме краткосрочно удължаване на финансирането със срок до 22 декември.

✓ Расте броят на банките, които предлагат ниски лихви по кредитите и депозитите

Тенденцията е налице на фона на готовността на банките да облекчат кредитните си стандарти и очакванията на БНБ за спад на лихвите

Все по-малко банки в България предлагат високи лихвени проценти по депозитите, а все повече банки – по-ниски лихвени проценти по жилищните кредити. Това става ясно от третото за тази година тримесечно издание на икономическия преглед на Българска народна банка (БНБ).

Тенденцията е налице на фона на готовността на банките да облекчат кредитните си стандарти както за фирмите, така и за домакинствата. Освен това тя идва и на фона на прогнозите на централната банка, че лихвените проценти по депозитите и по банковите кредити ще продължават да падат до края на 2015 г. и в началото на 2016 г.

Все по-ниски лихви по депозитите

През третото тримесечие на 2015 г. броят на банките в България, предлагащи лихвени проценти по нови депозити в левове в интервала от 2% до 3%, е паднал до 5. За сравнение през май 2015 г. броят им е бил 11, докато през септември 2014 г. дори е имало две банки, които са давали лихви по депозитите над 4%.

Броят на банките, които сключват нови депозити при лихвен процент в интервала 2-3% намалява за сметка на увеличени брой банки, предлагащи лихвени проценти до 1% и в интервала 1-2%, отчита БНБ. Разпределението по банки показва, че към септември 2015 г. средният лихвен процент не надвишава 3%.

През периода юни-септември 2015 г. средното лихвено ниво се понижи с 13 базисни точки до 1,54%, изчислява централната банка. Освен това среднопретегленият лихвен процент по новите срочни депозити за нефинансови предприятия и домакинства възлезе на 1,2% при 2,1% в края на 2014 г.

Лихвените проценти по новите срочни депозити продължават да падат без значение от вида на валутата, в която са отпуснати. Към септември наблюдаваното понижение на лихвите бе по-съществено при депозитите в левове и в евро, докато при тези в долари намалението беше по-малко. По-голямата част от депозитите на фирми и домакинства са в левове, докато влоговете в чуждестранна валута, основна част от които са в евро, остава без промяна при 42,7%.

Все по-ниски лихви по кредитите

През третото тримесечие броят на банките, предлагащи лихвени проценти по нови жилищни кредити в евро до 6%, е нараснал до 10. За сравнение през май 2015 г. броят им е бил 7, като през септември 2014 г. е имало четири банки, които са давали лихви по жилищните еврови заеми до 6%. Към септември тази година само две банки са кредитирали при лихви в интервала 7-8%.

Разпределението на БНБ показва, че средният лихвен процент не надвишава 8%. През разглеждания период средният лихвен процент по жилищните кредити в евро се понижи с 45 базисни точки до 5,84%.

Данните на централната банка разкрива още, че през деветмесечието на 2015 г. тенденцията за спад на годишния процент на разходите (ГПР) по новоотпуснатите кредити за домакинства се запазва както при потребителското, така и при жилищното кредитиране. От началото на годината и при двата вида кредити намаляват както лихвените, така и нелихвените разходи. БНБ отчита, че спадът на лихвите има по-голям принос за намалението на ГПР. Към септември ГПР по потребителските кредити се равнява на 11,6%, а по жилищните кредити – на 6,7%.

Запазващата се слаба кредитна активност в условията на нарастващи ликвидни средства в банковата система е основният фактор, който БНБ посочва относно продължаващия спад на лихвените проценти по нови кредити.

„Тенденцията към намаление на лихвените проценти по нови кредити за домакинства и нефинансови предприятия е в съответствие с твърдението за облекчаване на кредитните условия по отношение на лихвените проценти, застъпено от банките в провежданата от БНБ анкета за кредитната дейност“, пише в тримесечния „Икономически преглед“.

Спрямо края на 2014 г. при фирмените кредити има понижение на лихвите и при трите основни валути – левове, евро и долари. Към септември 2015 г. лихвените проценти по новоотпуснати кредити, чиято оригинална валута са евро и левове, достигнаха, съответно 6,9% и 6,6%, а по кредити, деноминирани в долари – 7,8%.

Като цяло е налице тенденция намалението на лихвените проценти да е по-слабо по кредитите, отколкото по депозитите. През последното тримесечие на 2015 г., както и през първите три месеца на 2016 г., БНБ очаква понижението на лихвените проценти да продължи.

Кредитни стандарти

През второто и третото тримесечие на годината кредитните условия са били по-благоприятни в сравнение с тези през първите три месеца.

„През второто тримесечие на 2015 г. банките смекчиха политиката си за отпускане на фирмени кредити главно по отношение на лихвените проценти и таксите и комисионите и затегнаха условията по отношение на максималния размер на кредита и премията за по-рискови заеми“, отчита още БНБ в своето тримесечно издание.

При кредитите за домакинства централната банка регистрира облекчаване на условията за отпускане на жилищни кредити, докато политиката на банките по отношение на потребителските кредити се запази без промяна спрямо първото тримесечие.

Факторите, които според резултатите от анкетата на БНБ сред търговските банки са допринесли за облекчаване на кредитните стандарти през второто тримесечие, са свързани с намалението на цената и увеличението на обема на привлечените средства, конкуренцията от страна на други банки и липсата на алтернативни доходоносни инвестиции.

Същевременно фактори, които са ограничили облекчаването на банковите стандарти през тримесечието, са били несигурната макроикономическа среда, кредитният риск и рискът, свързан с обезпечението.

За третото тримесечие на 2015 г. банките също формираха очаквания за по-хлабава кредитната политика по отношение на фирмите и домакинствата. Но през периода кредитната активност остана слаба, като явно ще остане такава и до края на 2015 г.

„До края на годината не очакваме съществено изменение в тенденциите при кредита за неправителствения сектор и годишният темп на растеж в края на 2015 г. може да бъде около нулата“, посочват от централната банка.

БНБ очаква бавно нарастване на кредита за частния сектор в съответствие с прогнозираното постепенно възстановяване на икономическата активност и очакваното положително въздействие на относително ниските лихвени проценти по кредитите през първото тримесечие на 2016 г.

✓ ЕС да преговаря "с един глас" за енергийни договори, настояват евродепутати

Всички енергийни проекти трябва да отговарят на законодателството, записа ЕП в резолюция за Енергийния съюз. Държавите от ЕС трябва да преговарят "с един глас" при преговорите с трети страни за изготвянето на енергийни договори, както и да дадат по-силна роля на Европейската комисия в преговорите, свързани с електропотреблението. Това записаха европейските депутати в резолюция относно създаването на Енергиен съюз в общността. Документът беше подкрепен с 403 гласа "за", 177 "против", а 117 депутати се въздържаха при гласуването, съобщават от пресцентъра на Европарламента.

Членовете на общността трябва да търсят активно "по-устойчиви и конкурентни цени и разходи за внос на енергия" чрез диверсификация на доставките на енергийни източници, доставчици или маршрути. Всички инфраструктурни проекти на ЕС трябва да са изцяло в съответствие с европейското законодателство в областта на климата и енергетиката, както и на дългосрочните цели и приоритети, включително енергийната сигурност на ЕС, записаха още депутатите.

Сигурността и конкурентоспособността на енергийните доставки ще бъдат ключов въпрос за Енергийния съюз, казват депутатите. Той трябва да осигури на гражданите сигурна, устойчива и достъпна енергия.

За да бъде създаден съюзът обаче са нужни координирани усилия на страните от ЕС да намалят зависимостта си от вноса на енергия. Това трябва да стане чрез подобряване на сигурността на доставките, засилено ползване на възобновяеми източници, намаляване на търсенето и други мерки.

„Парламентът се съгласи днес, че общият енергиен пазар трябва да бъде крайъгълният камък на Енергийния съюз“, заяви докладчикът по темата Евжен Тошеновски. „Въпреки това, когато държавите членки са изправени пред доминиращ доставчик на енергия, пазарните правила трябва да бъдат подкрепяни от механизми за солидарност“, допълни той.

Евродепутатите призовават за „ревизия на съществуващото законодателство за енергийна ефективност, включително Директивата относно енергийните характеристики на сградите и Директивата относно енергийната ефективност.

Те отбелязват, че 61% от вноса на газ се използват в сгради, най-вече за отопление.

Възобновяемите източници не само намаляват зависимостта от вноса, но и играят решаваща роля за подобряването на качеството на въздуха и създаването на работни места и растеж, отбелязва текстът. Евродепутатите допълниха, че тяхното развитие е от „ключово значение за енергийния съюз“.

Със своята резолюция евродепутатите подчертаха нуждата да се използва по най-добрия начин съществуващата национална и трансгранична инфраструктура, за да може енергията да се ползва ефективно и да се засили сигурността на доставките.

„Изцяло интегриран вътрешен пазар за електричество може да спести на потребителите на ЕС между 12 и 40 милиарда евро годишно до 2030 г.“, е записано в отделна резолюция, която също беше гласувана в пленарната сесия.

В нея е допълнено, че предложената от Комисията „цел от 10% за междусистемна електроенергийна свързаност до 2020 г. трябва да бъде допълнена от други, по-амбициозни и основани на доказателства цели до 2030 г.“.